

Gmina zajmuje powierzchnię 11405 ha (114,05 km²), z czego lasy stanowią 1400 ha. Zamieszkuje ją 5233 osób, w tym 2640 mężczyzn i 2593 kobiet.

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Gospodarka wodna

Gmina Chełmno jest w części zwodociągowana. Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 126,1 km i korzystają z niej 3759 osoby. Planowanymi przez gminę inwestycjami są: budowa wodociągu w Nowejwsi Chełmińskiej, w Małych Łunawach i w Wielkich Łunawach, modernizacja wodociągu w miejscowości Kałdus i Starogród oraz budowa studni głębinowej w Podwiesku.

Tabela 1. Gminny system wodociągowy

Rok	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Połączenia do budynków mieszkalnych [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci
2004	104,5	826	81,9	2953
2005	111,5	882	101,0	3579
2006	126,1	1022	128,0	3759

Źródło: GUS

Gospodarka ściekowa

Gmina Chełmno jest praktycznie nieskanalizowana. Mieszkańcy gminy korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków i zamkniętych zbiorników bezodpływowych.

Tabela 2. Gminna sieć kanalizacyjna

Rok	Długość sieci [km]	Połączenia do budynków mieszkalnych [szt.]	Ścieki odprowadzone [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci
2005	0,3	6	0,3	50
2006	0,3	6	0,9	50

Źródło: GUS

Elektroenergetyka

Gmina Chełmno jest odbiorcą energii elektrycznej ze stacji transformatorowej 110 kV/ 15 kV zlokalizowanej w mieście Chełmno. Planuje się, że w najbliższej przyszłości tereny wiejskie ma zaopatrywać w energię elektryczną GPZ „Lisewo” 110 kV/15 kV. Ponadto, planowana jest budowa elektrowni wodnej na Wiśle o zakładanej mocy około 150 MW. Aby zaspokoić potrzeby zaopatrzenia w energię elektryczną i poprawić jej jakość planuje się modernizację sieci na terenie wsi Dolne Wymiary i Nowa Wieś Chełmińska polegającą na zainstalowaniu sześciu stacji transformatorowych 15 kV/ 0,4 kV.

Gazownictwo

Przez teren gminy przebiega trasa gazociągu Chełmża – Chełmno – Świecie, który stanowi źródło zasilania gazem ziemnym.

Gospodarka odpadami

Międzygminne składowisko odpadów znajduje się w miejscowości Osnowo. Planuje się wybudowanie linii sortowniczej do segregacji odpadów komunalnych, która rozwiąże problem recyklingu podstawowych surowców wtórnych - papieru, szkła, tworzyw sztucznych, złomu. Linia ta będzie posiadać docelową wydajność około 12 tysięcy ton odpadów rocznie i umożliwi odzysk około 58,6% przyjmowanych na składowisko odpadów.

Komunikacja

Podstawowe znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Tabela 3. Wykaz dróg powiatowych w gminie Chełmno

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Długość drogi [km]
1	1602C	Starogród - Kijewo Królewskie	2,428
2	1603C	Kałdus - Starogród	3,402
3	1605C	Ostrów Świecki - Górne Wymiary	3,780
4	1606C	Dolne Wymiary - Nowawieś Chełmińska	2,520
5	1610C	Podwiesk - Wielkie Łunawy	2,407
6	1611C	Wielkie Łunawy - Paparzyn	1,741
7	1620C	Górne Wymiary - Podwiesk (przez Łęg)	7,044

8	1621C	Chełmno - Mniszek	12,112
9	1622C	Chełmno - Sztynwag	12,926
Razem			48,360

Tabela 4. Wykaz dróg gminnych w gminie Chełmno

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi
1	060101C	Bieńkówka - gr.gminy - Borówno
2	060102C	Bieńkówka wieś do drogi 060101C
3	060103C	Bieńkówka wieś do drogi 060101C
4	060104C	Bieńkówka wieś do drogi 550
5	060105C	Bieńkówka wieś do drogi 060106C
6	060106C	Bieńkówka - Starogród Dolny - m. Chełmno
7	060107C	Bieńkówka do drogi 060106C do wału wiślanego
8	060108C	Starogród Dolny - Starogród Górny
9	060109C	Starogród Górny - ul.Kozia
10	060110C	Starogród - Starogród
11	060111C	Starogród Dolny do drogi 550
12	060112C	Starogród Dolny - do góry Św. Wawrzyńca
13	060113C	Kałdus - do drogi 060106C
14	060114C	Kałdus - Uśc
15	060115C	Uśc - gr. Chełmno
16	060116C	Brzozowo - Osnowo
17	060117C	Osnowo - Chełmno
18	060118C	Osnowo - Grubno
19	060119C	Nowe Dobra - Klamry
20	060120C	Klamry - gr.gminy - Grubno
21	060121C	Nowe Dobra - Klamry Dołki
22	060122C	Nowa Dobra - Klamry wieś
23	060123C	Klamry Dołki - Dolne Wymiary do drogi 1606C
24	060124C	Nowe Dobra do zabudowań
25	060125C	Nowe Dobra - Podwiesk
26	060126C	Górne Klamry – granica gminy

27	060127C	Ostrów Świecki do wału wiślanego
28	060128C	Ostrów Świecki do wału wiślanego
29	060129C	Ostrów Świecki do wału wiślanego
30	060130C	Górne Wymiary - Nowawieś Chełmińska
31	060131C	Nowawieś – granicy gminy Wabcz
32	060132C	Kolno do drogi 1620C do zabudowań
33	060133C	Łęg do drogi 1620C
34	060134C	Łęg od odnogi Wisły do drogi 1620C
35	060135C	Łęg do wału
36	060136C	Łęg do drogi 1620C
37	060137C	Łęg od drogi 1620C do 060136C
38	060138C	Dolne Wymiary - Podwiesk
39	060139C	Podwiesk od drogi 1621C do 060138C
40	060140C	Małe Łunawy – granice gminy Wabcz
41	060141C	Dolne Wymiary od drogi 1606C do 060142C
42	060142C	Nowawieś do drogi 060123C
43	060143C	Nowawieś do zabudowań
44	060144C	Małe Łunawy do zabudowań
45	060145C	Nowawieś – granicy gminy Wabcz
46	060146C	Małe Łunawy od drogi 060144C do 060149C
47	060147C	Małe Łunawy od drogi 1622C do 060146C
48	060148C	Małe Łunawy od drogi 1622C do 060146C
49	060149C	Podwiesk - Małe Łunawy
50	060150C	Łęg od drogi 1620C do wału wiślanego
51	060151C	Dorposz Chełm. od drogi 1620C do RSP Dorposz Chełm.
52	060152C	Dorposz Chełmiński do Sp - ni Produkcyjnej
53	060153C	Dorposz Chełmiński od drogi 060142C- Podwiesk
54	060154C	Dorposz Chełmiński - wieś
55	060155C	Wielkie Łunawy – granicy gminy - Sosnówka
56	060156C	Wielkie Łunawy – granicy gminy - Zalesie
57	060157C	Paparzyn od drogi 1611C – granicy gminy Zalesie
58	060158C	Bieńkówka - Borówno do drogi wojewódzkiej
59	060159C	Różnowo od drogi 060105C do drogi pow. Kiełpin

60	060160C	Borówno - Gutlin
61	060161C	Borówno - Różnowo
62	060162C	Gutlin - Różnowo do drogi nr 060105C
63	060163C	Różnowo od drogi 060105C do drogi Kokocko

Usługi w zakresie przewozu pasażerów na terenie gminy wykonywane są przez przedsiębiorstwo VEOLIA TRANSPORT TORUŃ Sp. z o.o.

Infrastruktura komunikacji elektronicznej

Na całym obszarze gminy dostępna jest telefonia przewodowa i potrzeby mieszkańców mogą być w pełni zaspokojone. Ponadto mogą oni korzystać z ofert operatorów telefonii komórkowej.

3. GOSPODARKA

Rolnictwo

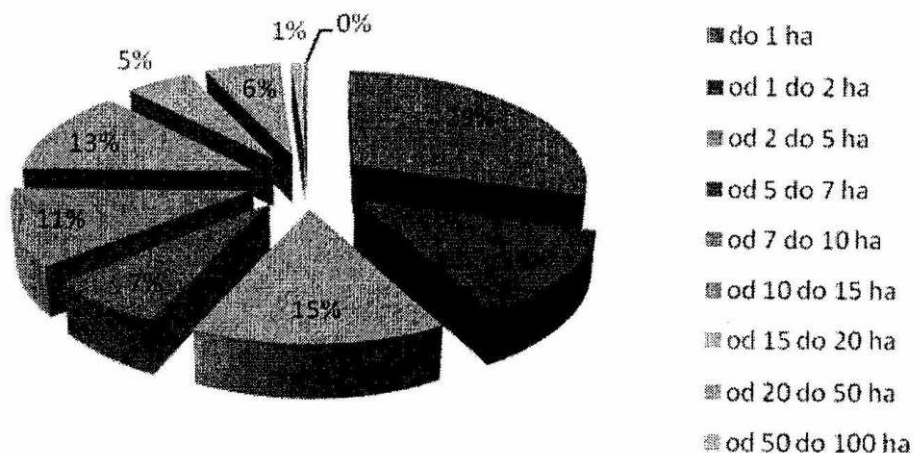
Gmina Chełmno jest typową gminą rolniczą. Ro2a
nS

S

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw
Ogółem	964
do 1 ha	281
od 1 do 2 ha	123
od 2 do 5 ha	144
od 5 do 7 ha	69
od 7 do 10 ha	107
od 10 do 15 ha	120
od 15 do 20 ha	51
od 20 do 50 ha	58
od 50 do 100 ha	8
Pow. 100 ha	3

Źródło: GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Wykres 1. Struktura agrarna gospodarstw w gminie Chełmno

Struktura zasiewów

W południowej części gminy, gdzie dominują bardzo dobrej jakości gleby, rozwinęła się uprawa zbóż i sadownictwo. Natomiast w części północno-wschodniej, gdzie gleby są gorszej jakości – uprawa warzyw.

Wyszczególnienie	Ogółem	
	W ha	Ilość gospodarstw
pszenica		
- jara	260,83	118
- ozima	1643,80	378
żyto	371,29	266
jęczmień		
- jary	544,09	304
- ozimy	168,01	73
owies	34,33	21
pszenżyto		
- jare	19,64	18
- ozime	516,31	225
mieszanki zbóż		
- jare	289,02	231
- ozime	57,06	24
ziemniaki	299,71	570
kukurydza na ziarno	235,25	32

kukurydza na zielonkę	154,24	114
buraki cukrowe	170,56	70

Źródło: GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Duży udział w powierzchni gminy posiadają trwałe użytki zielone, co odgrywa duże znaczenie w rozwoju produkcji żywca wołowego.

Zwierzęta hodowlane	Ilość sztuk	Ilość gospodarstw
Bydło	3081	332
- w tym krowy	1434	272
Trzoda chlewna	14773	379
- w tym lochy	1690	
Konie	80	37
Kozy	80	bd.
Kury	21047	bd.

Źródło: GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Pozarolnicza działalność gospodarcza

Zakłady na terenie gminy Chełmno:

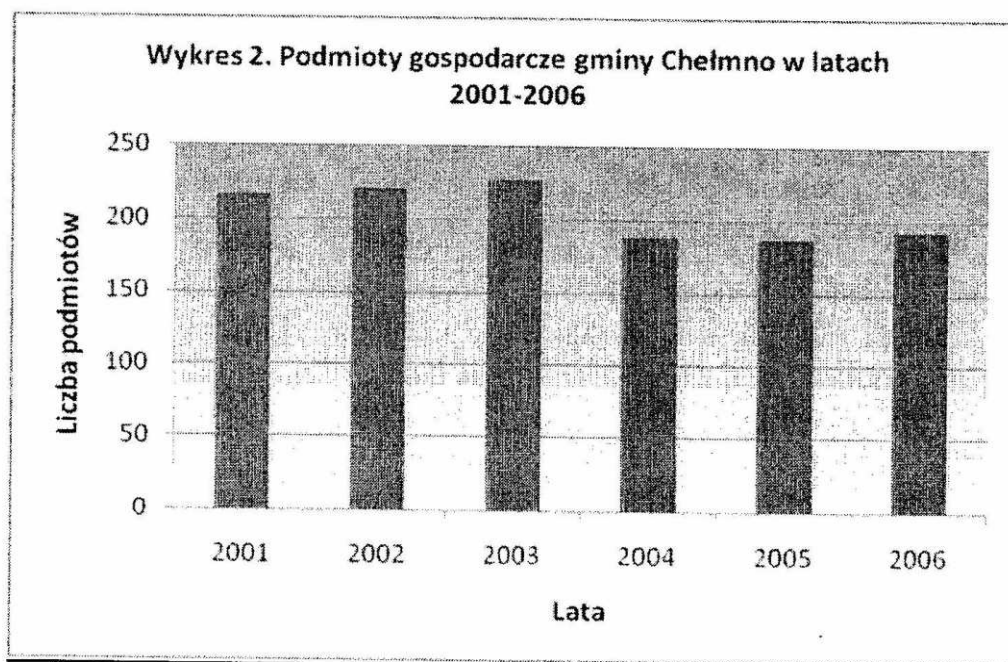
- Zakład Usługowo-Handlowy „Pawagro” w Dolnych Wymiarach;
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyjaźń” w Dorposzu Chełmińskim.

Dużą grupę stanowią podmioty świadczące usługi w dziale handlu i napraw.

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze regon na przestrzeni lat

Rok	Ogółem	Sektor		Z liczby ogółem				
		Publiczny	Prywatny	Spółki handlowe		Spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
				Razem	W tym z udziałem kapitału zagranicznego			
2006	193	6	187	4	2	6	5	157
2005	188	6	182	4	2	6	5	153
2004	189	5	184	5	3	6	5	155
2003	227	4	223	7	3	6	5	192
2002	221	2	217	5	3	5	5	190
2001	217	4	213	3	2	5	5	187

Źródło: GUS

Liczba podmiotów gospodarczych utrzymuje się w gminie na podobnym poziomie na przestrzeni lat.

4. TURYSTYKA

Gmina Chełmno posiada bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki. Położona jest między trzema rzekami: Wisłą, Drwęcą i Osą. Dużą część obszaru gminy zajmują lasy - zostały wyodrębnione rezerваты przyrody:

- Ostrów Panieński położony na terenie Starogrodu – istniejący od 1922 roku, obejmujący obszar 14,4 ha; występuje w nim około 20 gatunków drzew (min.: topola, olsza, dąb szypułkowy, wiąz pospolity, górski i szypułkowy, jesion i klon polny), 15 gatunków krzewów, 96 gatunków roślin zielnych; niektóre dęby mają 250 lat, wiązy 120-150 lat i 1,7 m obwodu;
- Góra św. Wawrzyńca (teren Kałdusa) – występują tu rzadkie okazy roślinne, min.: pięciornik piaszkowy, ostnica włosowata, jarzębiec żmijowcowy i ślázówka turyngska.

Przez terytorium gminy przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- Żółty „Rezerwatów” – o długości 46 km; przebieg trasy - Chełmno - Góra Św. Wawrzyńca - Kałdus - Starogród - Kiełp - Zbocza Płutowskie - Parów Płutowski - Płutowo - Szymborno - Gołoty - Unisław - Raciniewo - Gzin - Linie - Dąbrowa Chełmińska (Gapie Góry) - Reptowo - Mózgowina - Las Mariański - Ostromecko - Strzyżawa - Wielka Kępa Ostromecka - Bydgoszcz (Fordon);
- zielony „Starego Chełmna” – o długości 16 km; przebieg trasy - Chełmno - Ostrów Panieński - Jezioro Starogrodzkie (OSiR) - Góra Św. Wawrzyńca - Starogród Dolny - Starogród - Kałdus - Uśc - Chełmno;
- czerwony „Zamków i martyrologii” - długość 40 km; przebieg trasy - Chełmno - Klamry - Rybieniec - Stolno - Małe Czyste - Wielkie Czyste - Storlus - Papowo Biskupie - Wrocławki - Dubielno - Lipienek - Kornatowo;
- niebieski – o długości 28 km; przebieg trasy - Grudziądz - Pieńki Królewskie - Mały Rudnik - Sztynwag - Gogolin - Zalesie - Wielkie Łunawy - Małe Łunawy - Wabcz - Klamry.

Dzięki walorom przyrodniczym gminy prężnie rozwija się agroturystyka. Do dyspozycji turystów są gospodarstwa: pana Tomasza Stefańskiego, państwa A.H. Pasińskich w Osnowie oraz pana Zbigniewa Resmera w Klamrach. Gospodarstwa oferują noclegi, jazdy bryczką i konno, wędkowanie, grillowanie, kuchnię tradycyjną.